

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nové nezabavitelné částky (nezabavitelné minimum) při srážkách ze mzdy pro rok 2013

Od 1. 1. 2013 dojde k poměrně významnému zvýšení (základní) nezabavitelné částky, jakož i hranice plně zabavitelného zbytku čisté mzdy (tzv. výpočtové základny), uplatňovaných při, zvláště exekučních, srážkách ze mzdy a obdobných příjmů,[1] což v praxi v kontextu s tím, že v důsledku hospodářské recese a z ní vyplývajících nejrůznějších úsporných opatření, včetně toho, že nelze předpokládat nárůst, ale spíše stagnaci, výše mezd, povede k nižším srážkám ze mzdy a prodloužení doby splácení dluhů věřitelům.

Plátce mzdy (zaměstnavatel) uplatní nově vypočtené nezabavitelné částky poprvé za výplatní období, do něhož připadne den, od něhož se tyto částky zvyšují. Nové nezabavitelné částky ovlivňují (až) mzdu za měsíc leden 2013, zúčtovanou a vyplácenou v únoru 2013, zatímco mzda za měsíc prosinec 2012 vyplácená v lednu 2013 bude (ještě) zúčtována podle dosavadních nezabavitelných částek.

Nezabavitelnou částku na povinného dlužníka stanovíme jako 2/3 součtu částky životního minima jednotlivce, tedy částky 3410 Kč, a částky normativních nákladů na bydlení pro jednu osobu v nájemním bytě v obci od 50 000 do 99 999 obyvatel, a to bez ohledu na to, v jaké obci skutečně povinný zaměstnanec žije, která je (bude) pro rok 2013 nově vládou ČR stanovena na 5687 Kč[2] (dosud šlo o částku 5352 Kč),[3] čili jako 2/3 z částky 9097 (dosud šlo o 2/3 z 8762 Kč). Nezabavitelná částka na povinného činí **6064,66 Kč**. (Dosud činila nezabavitelná částka na povinného 5841,33 Kč.)

Nezabavitelnou částku na vyživovanou osobu stanovíme obdobně, a to jako 1/4 z nezabavitelné částky na povinného 6064,66 Kč, činí tedy **1516,16 Kč**. (Dosud činila nezabavitelná částka na vyživovanou osobu 1460,33 Kč.)

Nezabavitelnou (celkovou) částku (určitého povinného) stanovíme jako součet nezabavitelné částky na povinného a všech nezabavitelných částek na vyživované osoby.[4]

Jednoduché příklady uplatnění nezabavitelných částek:

1) *Proti zaměstnanci žijícímu s manželkou a jedním dítětem, který má čistý příjem 10 000 Kč, byl nařízen výkon rozhodnutí (exekuce) pro dlužné výživné, a to ve prospěch druhého dítěte z předchozího manželství. Nezabavitelná částka, která nemůže být postižena, činí 6064,66 Kč na osobu povinného. Na dítě a manželku se započte dvakrát nezabavitelná částka 1516,16 Kč (na oprávněné dítě se nic započítávat nebude). Povinnému tedy nesmějí být sraženy 9096,98 Kč čili po zaokrouhlení 9097 Kč.*

2) *Pokud by se (v příkladu 1) uvedený zaměstnanec dosahující tam uvedené výše příjmu vedle manželky staral o 3 děti ve vlastní péči, srážky ze mzdy nelze provést, protože součet nezabavitelných částek, tedy (základní) nezabavitelná částka (po zaokrouhlení výsledku) 12.130 Kč (6064,66 Kč + 4 x 1516,16 Kč) přesáhne skutečný čistý výdělek (10 000 Kč). [5]*

Částku, nad kterou se zbytek čisté mzdy srazí bez omezení (tedy po odečtení nezabavitelných částek), stanovíme obdobně jako součet částky životního minima jednotlivce a částky normativních

nákladů na bydlení pro jednu osobu, tedy jako součet částky 3410 Kč a částky 5687 Kč, činí tedy 9097 Kč. (Dosud činila tato částka 8762 Kč.)

Po třetinách

- Srážky se provádějí z čisté mzdy, která se vypočte tak, že se od mzdy odečte záloha na daň z příjmů fyzických osob srážena z příjmů ze závislé činnosti, pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění.
- Z čisté mzdy zaměstnance (povinného) se odečte (základní) nezabavitelná částka.
- Pokud zbylá čistá mzda (tzv. výpočtová základna) je rovna nebo nižší 9097 Kč, zaokrouhlí se směrem dolů na částku dělitelnou třemi (a vyjádřenou v celých korunách). Maximální výše jedné třetiny z 9097 Kč je 3032 Kč. (*Případný zbytek 1 nebo 2 Kč (odečtený od zbytku čisté mzdy při jeho zaokrouhlování směrem dolů na částku dělitelnou třemi) náleží povinnému.*)
- Částka přesahující hranici 9097 Kč se srazí bez omezení.
- 1. třetina (zbytku čisté mzdy) je určena pro vydobytí nepřednostních pohledávek oprávněných osob (a přednostních pohledávek, pokud k jejich úhradě nepostačuje 2. třetina).
- 2. třetina slouží pouze k vydobytí přednostních pohledávek, a pokud takové nejsou, vyplátí se povinnému.
- 3. třetina se vždy vyplátí povinnému.
- Pokud 2. třetina nestačí k uspokojení přednostních pohledávek, převádí se část přednostních pohledávek do třetiny 1.
- Částka přesahující hranici 9097 Kč, tedy plně zabavitelná část zbytku čisté mzdy se připočte ke 2. třetině zbytku čisté mzdy v rozsahu, který je potřebný k uspokojení přednostních pohledávek; zbývající část se připočte k 1. třetině.

Součet vypočtené (1.) třetiny, případně dvou třetin (1. a 2.), a částky přesahující 9097 Kč je tedy postižitelnou výší příjmu. Nepostižitelnou výší příjmu je tedy součet vypočtené (3.) třetiny, případně dvou třetin (2. a 3.), a (základní) nezabavitelné částky (*a případný zbytek 1 nebo 2 Kč odečtený od zbytku čisté mzdy při jeho zaokrouhlování směrem dolů na částku dělitelnou třemi*).

Příklady srážek:

Vůči svobodnému zaměstnanci bez vyživovacích povinností, jehož čistá mzda činí 18 520 Kč měsíčně, je vedena exekuce srážkami ze mzdy pro nepřednostní pohledávku (nesplacenou půjčku) ve výši 100 000 Kč. Nezabavitelná (základní) částka na povinného činí 6064,66 čili 6065 Kč. Po odečtení této nezabavitelné částky od čisté mzdy činí zbytek čisté mzdy 12 455 Kč. Hranice plně zabavitelného zbytku čisté mzdy je 9097 Kč, z čehož jedna třetina činí 3032 Kč, a zbude 1 Kč. Pro uspokojení nepřednostní pohledávky se použije jedna třetina (zbytku čisté mzdy) 3032 Kč a celý zbytek čisté mzdy nad 12 455 Kč (čili 12 455 - 9097) tedy 3358 Kč. Měsíční srážka ze mzdy tak činí 6390 Kč (3032 Kč + 3358 Kč). Zaměstnanci zůstane (základní) nezabavitelná částka 6065 Kč, dvě třetiny (zbytku čisté mzdy) t.j. 2 x 3032 Kč čili 6064 Kč (a zbytek vzniklý zaokrouhlováním zbytku čisté mzdy 1 Kč) takže celkem bude zaměstnanci vyplaceno 12 130 Kč.

Čistá mzda zaměstnance, který má manželku a dvě děti, činí 20 520 Kč. Provádí se srážka ze mzdy pro pohledávku jak přednostní (např. náhrada způsobené škody na zdraví ve výši 40 000 Kč), tak nepřednostní (kupř. nesplacená půjčka ve výši 100 000 Kč). Nezabavitelná (základní) částka na povinného je 6064,66 Kč, na vyživované osoby 3 x 1516,16 Kč, tedy 4548,48 Kč, celkem tak 10 613,14 Kč čili po zaokrouhlení 10 614 Kč, které se vyplátí zaměstnanci. Ze mzdy pak zbudou 9906 Kč (20 520 - 10 614). Z toho 809 Kč (9906 - 9097) lze srazit bez omezení; přiřadí se ke druhé třetině. Částka 9097 Kč se rozdělí na třikrát 3032 Kč se zbytkem 1 Kč. Z první třetiny (3032 Kč) bude uspokojována nepřednostní pohledávka, ze druhé třetiny (3032 Kč) a 809 Kč bude uspokojována přednostní pohledávka a třetí třetinu (3032 Kč) dostane povinný zaměstnanec. Zaměstnanci tak z

čistého výdělků 20 520 Kč zůstane 13 647 Kč (nezabavitelná částka 10 614 Kč + třetí třetina 3032 Kč a zbytek 1 Kč vzniklý zaokrouhlováním zbytku čisté mzdy; 6873 Kč (809 Kč + 2 x 3032 Kč) bude sraženo ve prospěch oprávněných věřitelů.

Adolf Maulwurf

[1] Základní pravidla srážek ze mzdy již byla na www.epravo.cz podána souvislosti s nezabavitelnými částkami pro r. 2011: Maulwurf, A.: 70077. Nové nezabavitelné částky (nezabavitelné minimum) při srážkách ze mzdy po valorizaci pro rok 2011, Srážky ze mzdy po valorizaci nezabavitelných částek pro r. 2011; k dispozici >>> [zde](#).

[2] Dle návrhu Nařízení vlády, kterým se pro účely příspěvku na bydlení ze státní sociální podpory pro rok 2013 stanoví výše nákladů srovnatelných s nájemným, částek, které se započítávají za pevná paliva, a částek normativních nákladů na bydlení (www.vlada.cz). Článek vychází z toho, že životní minimum valorizováno nebude.

[3] Nové nezabavitelné částky (nezabavitelné minimum) při srážkách ze mzdy pro rok 2012, k dispozici >>> [zde](#).

[4] Nezaokrouhlují se jednotlivé složky (nezabavitelné částky), ale až jejich součet u jednotlivého zaměstnance, tedy (až celková základní) nezabavitelná částka, a to na celé koruny nahoru. Průběžné - případně v průběhu výpočtu resp. stanovení (základní) nezabavitelné částky potřebné - zaokrouhlování na dvě desetinná místa je třeba provádět podle obecných matematických pravidel, nikoliv podle zmíněného pravidla.

[5] Jestliže zaměstnanec po dobu jednoho roku nepobírá mzdu buď vůbec, nebo alespoň v takové výši, aby z ní mohly být srážky prováděny, tedy mzdu ve výši přesahující (základní) nezabavitelnou částku, může zaměstnavatel navrhnout soudu zastavení výkonu rozhodnutí (exekuce).

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Velké tápání okolo švarcsystému](#)
- [Dva problémy s pracovní pohotovostí](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)
- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)
- [Zákon o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele vstupuje v účinnost](#)
- [Souběh funkce statutárního orgánu a pracovněprávního vztahu - judikaturní vývoj](#)
- [Nejvyšší soud: Příspěvek na penzijní připojištění se řadí mezi pracovní a mzdové podmínky](#)
- [Změny nejen parametrů exekučních srážek pro rok 2026](#)
- [Transparentní odměňování](#)
- [K osobnímu příplatku v platové sféře](#)
- [Odvolání vedoucího zaměstnance z funkce a některé související otázky z HR praxe](#)